

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра історії та документознавства

УЗГОДЖЕНО
Декан ФЛСК

Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

«__» _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«14» 09 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Теорія та практика прийняття управлінських рішень»

Освітньо-професійна програма: Документознавство та інформаційна діяльність
Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	1	120/4	17	17	-	86	-	-	диф. залік Іс

Індекс: НМ - 8 - 029/23 – 3.1

Робочу програму навчальної дисципліни «Теорія та практика прийняття управлінських рішень» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Документознавство та інформаційна діяльність», навчального та робочого навчального планів НМ-8-029/23, РМ-8-029/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри історії
та документознавства

Янна ЧЕПУРЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри з освітньо-професійної програми «Документознавство та інформаційна діяльність» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» – кафедри історії та документознавства, протокол № 8 від 31 серпня 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Документознавство та інформаційна діяльність»

Леся ХАЛЕЦЬКА

Завідувач кафедри

Ірина ТЮРМЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 7 від « 06 » вересня 2023 р.

Голова НМРР

Анжеліка КОКАРОВА

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Теорія та практика прийняття управлінських рішень» розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної і заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 р. № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця. Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця з документознавства та інформаційної діяльності щодо теоретичних основ та практики прийняття та реалізації управлінських рішень у сфері професійної діяльності.

Мета викладання навчальної дисципліни у контексті спеціальності з урахуванням вимог стандарту вищої освіти полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти комплексу теоретичних знань і навичок щодо застосування технології підготовки, прийняття, реалізації та оцінки ефективності управлінських рішень в практичній професійній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- осмислення та засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу;
- оволодіння методологією прийняття управлінських рішень;
- опанування методикою прийняття управлінських рішень в різних умовах зовнішнього і внутрішнього середовища установ та підприємств сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи;
- набуття практичних навичок прийняття ефективних управлінських рішень із використанням традиційних та інноваційних технологій управління та психологічних особливостей прийняття рішень;
- закріплення навичок застосування методів і технологій прийняття управлінських рішень в установах та підприємствах сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи;
- набуття практичних навичок творчого і неформального застосування одержаних знань з прийняття управлінських рішень в практичній діяльності у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Формувати стратегії системної організації, модернізації, підвищення ефективності управління інформаційною, бібліотечною та архівною діяльністю (РН. 1); здійснювати організацію та управління інформаційно-аналітичною діяльністю на підприємствах та установах (РН. 2); використовувати прикладні соціокомунікативні технології для організації ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва (РН. 10); застосувати законодавчі та нормативні документи, що регулюють функціонування інформаційної сфери (РН. 11); використовувати знання та навички щодо проведення збору даних, моделювання документно-інформаційних систем і їх ресурсів при аналізі конкурентоспроможності установи (РН. 12); приймати ефективні, науково-обґрунтовані управлінські рішення в сфері документаційного й інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності установ і підприємств, у тому числі авіаційної галузі (РН. 16).

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 2);
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 3);
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 4);
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК 6);

- здатність до формування ефективної системи управління інформаційною, бібліотечною та архівною діяльністю (СК 1);
- здатність організувати роботу та здійснювати керівництво інформаційно-аналітичними структурними підрозділами на підприємствах, в організаціях та установах, зокрема в архівних та бібліотечних (СК 2);
- здатність відстежувати тенденції розвитку предметної сфери шляхом проведення аналізу інформаційних потоків та масивів (СК 5);
- здатність використовувати у фаховій діяльності знання наукових принципів та методів архівознавства та бібліотекознавства, стратегії, моделі, стандарти та методи розвитку й адміністрування бібліотечних та архівних систем (СК 7);
- здатність застосовувати сучасні технології управління документальними процесами й інформаційно-аналітичною діяльністю установ і підприємств, у тому числі авіаційної галузі (СК 13);
- здатність здійснювати управління інформаційними ресурсами та інформаційними системами установ і підприємств, у тому числі авіаційних (СК 14).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Теорія та практика прийняття управлінських рішень» базується на знаннях таких дисциплін: «Консолідована інформація», «Електронні ресурси та інтернет-комунікації архівних та бібліотечних установ», «Методологія прикладних досліджень у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної справи» та є базовою для вивчення навчальних дисциплін: «Організація та управління інформаційно-аналітичною діяльністю в установах та організаціях», «Управління документообігом в установах, організаціях та на підприємствах авіаційної галузі», «Переддипломна практика», «Кваліфікаційна робота».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 «**Основи теорії та практики прийняття управлінських рішень**», який є логічно завершеною, самостійною та цілісною частиною навчального плану, засвоєння якого передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до модуля.

Модуль № 1 «Основи теорії та практики прийняття управлінських рішень»

Інтегровані вимоги модуля №1:

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- теоретичні основи прийняття управлінських рішень;
- методологію розробки, прийняття та реалізації управлінського рішення;
- методи прийняття управлінських рішень в інформаційному середовищі, зокрема в інформаційних, бібліотечних, архівних установах та на підприємствах;
- технологію підготовки, прийняття та реалізації управлінського рішення в установах та підприємствах сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи;
- методіку організації прийняття управлінських рішень в різних умовах внутрішнього і зовнішнього середовища установи та підприємств сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Вміти:

- приймати управлінські рішення для ефективного функціонування сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи;
- обґрунтовувати управлінські рішення із застосуванням відповідних методів;
- організовувати роботу з реалізації управлінських рішень;
- володіти методикою прийняття управлінських рішень в умовах впровадження змін, невизначеності та ризиків;
- застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології управління для прийняття ефективних рішень.

Тема 1. Природа, сутність, зміст, види управлінського рішення. Методологічні, організаційні, технологічні, соціально-психологічні та правові аспекти навчальної компоненти «Теорія та практика прийняття управлінських рішень». Функції, завдання, методи, структура і категорії теорії прийняття рішень. Теорія прийняття рішень як складова загальної теорії управління. Закони управління, що впливають на прийняття управлінських рішень. Інформаційна сфера як середовище прийняття управлінських рішень. Інформаційна та комунікаційна природа управлінського рішення. Зміст поняття «управлінське рішення». Мета управлінського рішення. Властивості управлінського рішення. Управлінське рішення в системі управлінського циклу. Види управлінських рішень та підходи до них. Принципи класифікації управлінських рішень. Характеристика основних видів управлінських рішень. Вимоги, що висуваються до управлінських рішень. Фактори якості управлінського рішення. Правові засади прийняття та реалізації управлінського рішення. Управлінське рішення та відповідальність. Правова відповідальність, громадянська відповідальність, дисциплінарна відповідальність, матеріальна відповідальність, карна відповідальність, адміністративна відповідальність, економічна відповідальність. Регламентне управління та розподіл відповідальності. Моральна відповідальність керівника.

Тема 2. Процес прийняття управлінських рішень. Зміст поняття «процес прийняття управлінських рішень». Об'єкт і суб'єкт процесу прийняття управлінського рішення: управлінське рішення як об'єкт процесу прийняття управлінського рішення, менеджер як суб'єкт процесу прийняття управлінського рішення. Відмінні риси процесу прийняття управлінських рішень та їх характеристика: свідомо і цілеспрямована діяльність, здійснювана людиною; поведінка, заснована на фактах і ціннісних орієнтирах; процес взаємодії членів організації; вибір альтернатив у рамках організаційного середовища; частина загального процесу управління; обов'язкова частина щоденної роботи менеджера; важливість для виконання всіх інших функцій управління. Концептуальні підходи до визначення основних етапів прийняття управлінських рішень. Етапність процесу прийняття управлінських рішень. Залежність виділення окремих етапів процесу прийняття управлінського рішення, їх змісту від характеру проблеми, що вирішується. Різноманітність етапів і функціональних фаз процесу прийняття управлінських рішень. Організація виконання управлінських рішень. Значення, функції та види контролю. Методи контролю та механізм його здійснення. Соціально-психологічні аспекти контролю та оцінки виконання рішення. Характеристика основних етапів процесу прийняття управлінських рішень: всебічний, багатосторонній та різноаспектний аналіз ситуації, що склалася; характеристика проблеми, яку слід вирішити; визначення кінцевої мети; виявлення і системний аналіз потенційних можливостей вирішення проблеми; вибір найоптимальніших альтернатив; розроблення програми практичної реалізації управлінського рішення; контроль за виконанням управлінського рішення; аналіз ефективності прийнятого рішення. Показники якості та ефективності управлінських рішень. Умови, що забезпечують високу якість та ефективність управлінського рішення. Роль керівника в процесі прийняття управлінського рішення щодо керування процесами вироблення рішення, висунення задач для рішення, участь у конкретизації і виборі критеріїв оцінки. Роль керівника в ухваленні рішення та організації його виконання. Забезпечення процесу прийняття рішення. Особливості процесу прийняття управлінських рішень в установах та на підприємствах сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Особливості процесу прийняття рішення в управлінні документаційними процесами та інформаційно-аналітичною діяльністю установ і підприємств, у тому числі авіаційної галузі.

Тема 3. Методи прийняття управлінських рішень. Загальнонаукові методи прийняття управлінських рішень. Системний підхід до процесу прийняття управлінських рішень. Конкретно-історичний підхід в процесі прийняття управлінських рішень. Експериментування як загальнонауковий метод в процесі прийняття управлінських рішень. Моделювання в процесі прийняття управлінського рішення. Типи моделей. Моделювання механізму управлінської ситуації відносно якої приймається управлінське рішення. Методи цілепокладання в прийнятті управлінського рішення. Методи прогнозування в процесі розроблення управлінського рішення. Аналітичні методи: прийняття рішень на основі аналізу управлінської ситуації, факторів невизначеності та ризиків. Статистичні методи в прийнятті управлінського рішення. Експертні методи. Метод сценаріїв. Метод дерева рішень. Евристичні методи, засновані на законах логіки, досвіді управління, концентрації ідей. Метод синектики. Методи творчого пошуку альтернатив: методи індивідуального творчого пошуку (аналогії, інверсії, ідеалізації); методи колективного творчого пошуку (“мозковий штурм”, конференція ідей, метод колективного блокноту); методи активізації творчого пошуку (метод контрольних запитань, метод фокальних об’єктів, метод морфологічного аналізу).

Тема 4. Фактори впливу на процес прийняття управлінських рішень. Загальна характеристика факторів що впливають на процес прийняття та реалізації управлінського рішення. Основні фактори, що впливають на управлінське рішення: особистісна оцінка керівника, середовище прийняття управлінського рішення, інформаційні обмеження, поведінкові обмеження, правові обмеження, ресурсні обмеження, взаємозалежність рішень. Людський фактор і психологічні аспекти управлінських рішень. Роль людського фактору в прийнятті рішень. Характеристика особи, що приймає управлінське рішення. Управлінське рішення як мистецтво і творчий процес. Психологічні фактори прийняття рішень. Характеристика особи, що приймає управлінське рішення. Модель мислення особи, що приймає рішення. Закони, що керують людиною в процесі прийняття рішення. Якісна модель особи, що приймає рішення. особливості поведінки людини, що приймає управлінське рішення. Особливості поведінки людини в процесі прийняття рішення; влада, вплив, сила і джерела їх формування. Воля як механізм прийняття рішень. Ресурсний фактор прийняття управлінського рішення. Інформаційний фактор прийняття управлінського рішення. Фактор середовища прийняття управлінського рішення. Фактори якості управлінських рішень. Властивості якісних рішень: обґрунтованість, своєчасність, ефективність, несуперечливість, конкретність, простота, повноважність. Умови та фактори якості рішень. Економічні умови забезпечення якості рішень. Фактори ситуаційного та поведінкового характеру. Організаційно-психологічні передумови якості рішень. Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень в установах та підприємствах у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Характеристика факторів прийняття рішень в управлінні бібліотечними, архівними, інформаційними та аналітичними установами та підприємствами.

Тема 5. Практика організації прогнозування у прийнятті управлінських рішень. Вплив процесу прогнозування на ефективність управлінських рішень. Методологічні засади прогнозування у процесі прийняття управлінського рішення. Характеристика прогнозування як технологічного процесу. Прийоми прогнозування. Класифікація прогнозів. Організаційно-технологічні засади процесу прогнозування. Основні принципи організації розробки прогнозів в процесі прийняття рішень: системність прогнозування; безперервність прогнозування; комплексність процесу прогнозування; наявність зворотного зв’язку; рентабельність прогнозування. Технологія прогнозування в процесі прийняття рішень. Розробка завдання на прогноз, етапи прогнозування, прогнозна ретроспекція, прогнозний діагноз, прогнозний експеримент, прогнозна альтернатива, верифікація прогнозу. Організація експертної оцінки в процесі прогнозування. Особливості технології прогнозування при прийнятті управлінського

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика прийняття управлінських рішень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.09-01-2023
		стор. 6 з 11	

рішення в установах та підприємствах сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Прогнозування управлінського рішення в інформаційних та інформаційно-аналітичних установах з урахуванням прогнозів в авіаційній галузі.

Тема 6. Технології впровадження експертного оцінювання в процесі прийнятті управлінського рішення. Імперативи розвитку експертного оцінювання в процесі прийняття управлінських рішень. Зміст і сутність технології експертного оцінювання в процесі прийняття управлінського рішення. Етапи підготовки і проведення експертного оцінювання (експертизи) в процесі прийняття і реалізації управлінського рішення. Критерії визначення експертів в процесі розробки управлінського рішення. Організація роботи експертної групи в процесі прийняття управлінського рішення. Отримання експертних оцінок Способи вимірювання параметрів управлінського рішення в процесі застосування експертного методу. Обробка результатів експертного опитування. Формування узагальненої експертного опитування. Визначення відносних ваг об'єктів Встановлення степені узгодженості експертного опитування. Формування узагальненої експертної оцінки. Особливості технологія організації експертної оцінки в процесі прийняття управлінського рішення в установах та підприємствах сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи з урахуванням прогнозних оцінок в авіаційній галузі.

Тема 7. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності та ризиків. Сутність невизначеності та ризиків в процесі прийняття управлінського рішення. Види ризиків в управлінні. Загальна характеристика ризиків в системі публічного управління та адміністрування: нормативно-правові, організаційно-управлінські, фінансово-економічні, соціальні ризики. Фактори, що зумовлюють невизначеність і ризики при прийнятті управлінського рішення. Міжнародні стандарти з управління ризиками та їх застосування в процесі прийняття рішень. Практичні технології управління ризиками в процесі прийняття і реалізації рішення. Аналіз середовища на предмет визначення ризиків. Ідентифікація ризику Оптимізація ризиків. Внутрішні та зовнішні способи зниження ризику при прийнятті управлінського рішення. Ризики при прийнятті управлінського рішення в установах та на підприємствах у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної галузі. Технологія організації оптимізації ризиків при прийнятті рішень в управлінні бібліотечними, архівними, інформаційними та аналітичними установами.

Тема 8. Прийняття управлінських рішень при впровадженні змін в установах та на підприємствах сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Сутність, природа, еволюція та чинники необхідності змін в управлінні. Зміни і стабільність. Зміни як об'єкт управлінського впливу. Рівні змін: індивідуальні, колективні, організаційні, системні. Класифікація змін за: середовищем функціонування установи та рівнем адміністрування, масштабом, ступенем формалізації та планування, характером протікання, глибиною перетворення, швидкістю та терміновістю проведення, причинами, за функціональною спрямованістю тощо. Зміни заплановані та незаплановані, загальні та специфічні. Зміни, пов'язані зі станом стабілізації та скороченням діяльності. Зміни за особливих умов зовнішнього середовища (воєнний стан, неможливість функціонування організації відповідно до статуту тощо). Моделі управління змінами. Базові принципи управління змінами. Особливості управління змінами в установах інформаційної сфери. Динамічні та інтеграційні процеси та зміни в інформаційній сфері. Мотиви, види та фактори успіху змін в управлінні інформаційними установами. Спонукальні та гальмівні фактори змін в установах та на підприємствах інформаційної, бібліотечної та архівної галузі. Джерела змін в установах інформаційної сфери (протиріччя, кризи, розвиток інформаційних та комунікаційних технологій). Прийняття управлінських рішень в умовах впровадження змін. Види рішень в умовах змін. Технологія прийняття ефективних управлінських рішень в умовах впровадження змін в установах та на підприємствах інформаційної, бібліотечної та архівної галузі. Інструменти впровадження змін для забезпечення конкурентоспроможності інформаційних, бібліотечних та архівних установ і підприємств.

Тема 9. Інформація та комунікативні технології в процесі розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень. Інформація як основа прийняття управлінського рішення. Якість інформації в процесі прийняття управлінського рішення. Властивості інформації в управлінні та процесі прийняття управлінського рішення. Інформаційні потреби та інформаційні запити в процесі прийняття управлінського рішення. Аналітика, як складова процесу прийняття управлінського рішення. Інформаційне та аналітичне забезпечення прийняття рішень як технологічний процес. Функції і принципи інформаційного та аналітичного забезпечення прийняття управлінського рішення. Етапи інформаційного та аналітичного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Організаційні засади інформаційного та аналітичного забезпечення прийняття управлінського рішення. Інформаційні системи і технології в організації процесу прийняття управлінського рішення. Технології великих даних (Big Data) в прийнятті управлінських рішень. Можливості штучного інтелекту для процесу прийняття управлінського рішення. Технології безпеки і захисту інформації в процесі прийняття управлінських рішень. Поняття, роль і основна мета комунікацій в процесі прийняття рішень. Види і форми комунікацій в процесі прийняття рішень. Комунікаційні бар'єри в процесі прийняття рішень, їх види та методи подолання цих бар'єрів. Електронний документообіг як сучасна комунікативна система в процесі прийняття управлінських рішень. Ділові комунікації в процесі прийняття рішень. Особливості ведення нарад і переговорів в процесі прийняття управлінських рішень. Фактори підвищення ефективності комунікацій для прийняття рішень в управлінні установами у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

2.3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1 семестр					
Модуль № 1 «Основи теорії та практики прийняття управлінських рішень»					
1.1	Природа, сутність, зміст, види управлінського рішення	12	2	2	10
1.2	Процес прийняття управлінських рішень	13	2	2	9
1.3	Методи прийняття управлінських рішень	12	2	2	8
1.4	Фактори впливу на процес прийняття управлінських рішень	12	2	2	8
1.5	Практика організації прогнозування у прийнятті управлінських рішень	12	2	2	8
1.6	Технології впровадження експертного оцінювання в процесі прийнятті управлінського рішення	12	2	2	8
1.7	Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності та ризиків	12	2	2	8
1.8	Прийняття управлінських рішень при впровадженні змін в установах та на підприємствах сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи	12	2	2	8

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика прийняття управлінських рішень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.09-01-2023
		стор. 8 з 11	

1.9	Інформація та комунікативні технології в процесі розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень	13	1	-	10
1.10	Модульна контрольна робота	10	–	1	9
Усього за модулем №1		120	17	17	86
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- інформаційно-рецептивний (лекція, розповідь, робота з навчальними виданнями, демонстрація, пояснення);
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- індуктивний;
- дедуктивний;
- творчий метод;
- практичні методи (усні і письмові тренувальні вправи);
- пояснювально-ілюстративний метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, роботі з навчальною літературою та джерелами, роботі в малих групах, в проведенні навчальних, наукових та професійно зорієнтованих семінарах-дискусіях, презентаціях.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Артеменко О. В., Гбур Л. В., Стасюк Н. А. Правове забезпечення управлінського рішення : навч. посіб. Київ : Прінтеко : НУБіП України, 2020. 125 с.
- 3.2.2. Величко О.М., Гордієнко Т.Б. Основи системного аналізу і прийняття оптимальних рішень : підручник. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 670 с.
- 3.2.3. Запорожець Т.В. Застосування інтелектуальних технологій та систем штучного інтелекту для підтримки прийняття управлінських рішень. *Вчені записки ТНУ імені В.І.Вернадського. Серія: Державне управління.* 2020. Том 31 (70) №2. С.79-85.
URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/15.pdf
- 3.2.4. Кармінська-Белоброва М. В., Н. М. Шматько, Пантелєєв М.С. Прийняття управлінських рішень як інструмент підвищення ефективності управління. *Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер. : Економічні науки = Bulletin of the National Technical University "KhPI". Ser. : Economic sciences* : зб. наук. пр. Харків: У "ХПІ", 2020. № 2. С. 81-85.
- 3.2.5. Менеджмент: простір варіантів : навч. посіб. / Г. О. Дорошенко та ін. Харків : ХНУ ім. В. Н Каразіна, 2020. 519 с.
- 3.2.6. Мошек Г. Є., Федоренко В. Л., Соломко А. С. Менеджмент організації. Теорія та практика : навч. посіб. XXI ст. Київ : Ліра-К, 2020. 419 с.
- 3.2.7. Пекар В.О. Різнобарвний менеджмент : еволюція мислення, лідерства та керування. Харків : Фоліо, 2022. 190 с.
- 3.2.8. Прийняття управлінських рішень : навч. посіб. / Ю. Є. Петруня та ін. 4-те вид., перероб. і допов. Дніпро : Ун-т мит. справи і фінансів, 2020. 273 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/2416/1/%d0%9f%d1%80%d0%b8%d0%b9%d0%bd%d1%8f%d1%82%d1%82%d1%8f%20%d1%83%d0%bf%d1%80%20%d1%80%d1%96%d1%88%d0%b5%d0%bd%d1%8c%202016.pdf>
- 3.2.9. Сучасний управлінський інструментарій прийняття ефективних економічних рішень:

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика прийняття управлінських рішень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.09-01-2023
		стор. 9 з 11	

монографія / А. І. Бідюк та ін. Харків : ХАІ, 2019. 302 с.

- 3.2.10. Теоретичні основи забезпечення якості прийняття управлінських рішень в умовах європейської інтеграції : монографія / М. М. Новікова та ін.. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 335 с.
- 3.2.11. Управління організаційним розвитком підприємства : навч. посіб. / М. В. Ноняк та ін.. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 238 с.
- 3.2.12. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.
URL: http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/46199/1/MenedjmentPD_B5_1.11.22.pdf
- 3.2.13. Шульга О.А. Методологічні засади прийняття управлінських рішень. *Підприємництво та інновації*. 2022. Вип.22. С.54-58. URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/483/470>

Допоміжна література

- 3.2.14. Артёмова, А. . Процедурні аспекти стратегії управління ризиками *Економіка та суспільство*, №31.2021. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-14>
- 3.2.15. Менеджмент : підручник / Т. П. Остапчук та ін. Житомир : Житомирська політехніка : Рута, 2021. 855 с.
- 3.2.16. Менеджмент інформаційної безпеки : навч. посіб. О. Г. Корченко та ін.. Чернігів : Орхідея : Лук'яненко В. В., 2019. 407 с.
- 3.2.17. Менеджмент: теорія, методологія, практика: колективна монографія / за заг. редакцією Г. Л. Єфремової . Суми: ФОП Цьома С.П., 2023. 520 с.
- 3.2.18. Словник афоризмів-визначень з економіки, підприємництва і менеджменту / уклад.: А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, В. О. Кобилянський. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2021. 407 с.
- 3.2.19. Управління інноваційною діяльністю: теорія і практика : колект. монографія / Я. Бігієв та ін.; за заг. ред. О. Д. Витвицької. Київ : Аграр Медіа Груп, 2021. 450 с.
- 3.2.20. Яковицька Л.С. Психологія сучасного менеджменту : навч. посіб. Київ : НАУ, 2022. 135 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1. Інституційний репозитарій НАУ. URL: <http://er.nau.edu.ua>
- 3.3.2. Лекції, презентації на електронних ресурсах кафедри.
- 3.3.3. Методичні розробки кафедри (в електронному форматі).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Модуль №1	
1 семестр	
Відповідь на практичних заняттях (10б×6)	60
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (5б×2)	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика прийняття управлінських рішень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.09-01-2023
		стор. 10 з 11	

Для допуску до виконання модульної контрольної роботи студент має набрати не менше	48 балів
Виконання модульної контрольної роботи	30
Усього за модулем №1	100
Усього за дисципліною	100

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки, індивідуального навчального плану студента (залікової книжки) .

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
---------	---------------------------	-------------	-------------------	-------------------	----------

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія та практика прийняття управлінських рішень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.09-01-2023
		стор. 11 з 11	

Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				